

het V.D.H.-tje PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK NR 847 10 JULI 1964

het
V.D.H.-tje
wekelijks
verschijnend
personeelsorgaan
van
Van der Heem N.V.
en
aanverwante
bedrijven
Den Haag
Utrecht
en
Sneek
redacteur
C. Schrevel
nr 847
10 juli 1964

Deze week in uw brievenbus geen VDH-tje netjes in een strookje gevouwen, maar een extra dik exemplaar in een speciaal bedrukte envelop verpakt.

Dat is u natuurlijk opgevallen en wellicht vraagt u zich af: wat is de reden daarvan?

Beste lezers, 14 juli a.s. is het precies 25 jaar geleden dat het hoofdkantoor, misschien kunnen wij beter zeggen het hoofdgebouw, aan de Maanweg te Den Haag feestelijk in gebruik werd genomen.

Dat is de eerste reden. De tweede is dat bij die gelegenheid voor het eerst — wij durven het woord eigenlijk niet neer te schrijven — een personeelsorgaan werd uitgegeven, onder de naam VDH-omroep.

Beide feiten vonden wij belangrijk genoeg om dit speciale nummer uit te geven.

Als je altijd in een andermans huis hebt gewoond en je betreft voor het eerst je eigen huis, dan is dat een formidabele gebeurtenis. Als je dan je nieuwe huis zo groot kunt laten bouwen, dat je vlak na de verhuizing bij wijze van spreken elkaar moet zoeken, dan is dat een teken van de gezonde verwachting dat je straks dat huis helemaal zult kunnen bevolken. Dat deze verwachting gerealiseerd is, behoeven wij u niet te vertellen.

De tweede reden, dat wij 25 jaar een personeelsorgaan hebben, is een minder spectaculaire, maar toch beslist wel het noemen waard. Er zijn niet zoveel bedrijven in Nederland die al 25 jaar een dergelijke methode van voorlichting van het personeel gebruiken.

Zo, nu weet u waarom wij dit speciale nummer uitgeven.

Naast ondergetekende wordt wekelijks aan het VDH-tje meegewerkt door mejuffrouw R. C. Hart-suiker en de heer N. J. M. Noordendorp, die ook aan dit nummer hun bijdragen hebben geleverd.

De heer F. G. J. Luijten, afdeling Industriële Vormgeving, was zo vriendelijk de lay-out van dit nummer te verzorgen.

Wij hopen dat het bij u in de smaak valt.

C. Schrevel.

25

JAAR

IN

EIGEN

HUIS

MET

EIGEN

KRANT

Op 1 november 1938 metselde ik, met zilveren troffel gewapend, trotsend het woeden der elementen, de eerste steen van het gebouw van Van der Heem N.V. aan de Maanweg, op verzoek van de directie. Er is nu een zilveren taartschap in den huize Van Randwijk, welke verrassend veel op een troffel gelijkt.....

Op 14 juli 1939 werd dit trotse bouwwerk geopend door de secretaris-generaal van het ministerie van Economische Zaken, wijlen de heer H. M. Hirschfeld. Er werd een rondgang gehouden door de nieuwe fabriek en ik had toch wel het lichtelijk verontrustende gevoel, dat de jas wat aan de ruime kant was voor de inhoud.

Men kon er nog in groeien.

J. van Randwijk

Licht en Schaduw

Ik heb in mijn bezit een foto van het bestuur van onze vennootschap in die dagen. Piet van der Heem, een van de twee oprichters ontbrak op die foto. Voordien gestorven. Een prachtkerel, die het burgerpak wat onwennig stond. Hij hoorde in uniform. Een man van gezag. Correct en eerlijk.

Wèl staan op die foto: Mevrouw Van der Heem, Jan van der Heem en Leo van der Heem en ..... ik.

De drie eerstgenoemden zijn niet meer in leven. Ik mis hen zeer. Het meest van allen: Leo van der Heem, mijn goede vriend, die ik, zonder anderen te kort te doen, de bouwer van onze onderneming noem.

De man met de visionaire blik, die mij in dit opzicht aan de grote Plesman herinnerde. Mijn rondborstige, onverschrokken, schijnbaar wat ruwe strijdmakker, met o zo'n klein hart, met wien ik samenwerkte van het prille begin tot zijn triest einde.

Lief en leed.

Licht en schaduw.

Voor- en tegenspoed.

Wij hebben een nieuw bestuur. Een hoogst capabele, energieke, prettig samenwerkende directie.

Een goed college van commissarissen.

Een grote staf van toegewijde, bekwame medewerkers.

Duizenden lofwaardige personeelsleden.

Er zijn nieuwe, prachtige fabrieken verrezen.

Schitterende produkten worden daar vervaardigd. De omzet heeft een voor ons bedrijf ongekende hoogte bereikt. Onze artikelen worden over de hele wereld verkocht.

Dat deze vooruitgang moge voortgaan in de jaren, die komen.

Laten wij gezamenlijk trachten ons devies inhoud te geven, dat trotse devies: Hoger zij uw vlucht.

J. van Randwijk,
president-commissaris.

ONS EERSTE EIGEN VAN DER HEEM HUIS

In deze tijd van woningschaarste gaan vrij veel mensen ertoe over een huis te kopen. Alle vrienden en bekenden begrijpen dan de grote vreugde van de bezitters bij het betrekken van hun eerste eigen woning.

Precies zo'n gevoel hadden de medewerkers van Van der Heem in juli 1939, toen zij voor het eerst in een nieuwe, eigen fabriek kwamen werken.

In de Binckhorstpolder te Den Haag — echt nog een polder — vestigde zich als eerste ons bedrijf in een gebouw dat er zijn mocht. Dit gebouw was ons hoofdgebouw met de twee vleugels, zonder de kelder en het Nabewerkingsgebouw. Vergeleken bij het complex dat er nu staat nog bescheiden, maar in die tijd bij de vorige behuizing in de Stortebekerstraat vergeleken, was het een enorme verbetering.

De vloeroppervlakte bedroeg 15.165 m².

En nu wordt bijna dagelijks over ruimtegebrek gesproken. Toch is er in de afgelopen 25 jaar aan de Maanweg enorm veel bijgebouwd.

In 1946, dus vlak na de oorlog, kwamen de kelder onder het hoofdgebouw en de Nabewerking gereed, waardoor wij er 2759 m² oppervlakte bijkregen.

Toen kwamen er nog bij:

het ketelhuis in	1947	367 m ²
Loods II	1949	1150 m ²
Loods III	1951	1610 m ²
Telcogebouw	1951	5361 m ²
Ontspanningsgebouw	1952	1006 m ²
Loods IV	1954	1610 m ²
Gereedschapmakerij	1954	2016 m ²
Kastenfabriek	1956	5846 m ²
Loods V	1956	1533 m ²
Loods I	1959	767 m ²

Mechanische werkplaats T.C.	1961	2016 m ²
Telco II	1961	2016 m ²
Chemicaliënmagazijn	1962	442 m ²

In ruim 18 jaar tijds werd dus het oorspronkelijke gebouw uitgebreid met 25740 m², zodat wij nu in het complex Maanweg rond 41000 m² nuttige vloeroppervlakte tot onze beschikking hebben.

Van stilstand is dus nooit sprake geweest in deze 25 jaar, integendeel de groei ging steeds sneller; wij behoeven u maar te herinneren aan de fabrieken die in Utrecht werden gekocht, de ENAF die in Den Haag werd opgericht en ons nieuwste eigen huis in Sneek, dat juist vorige maand werd betrokken.

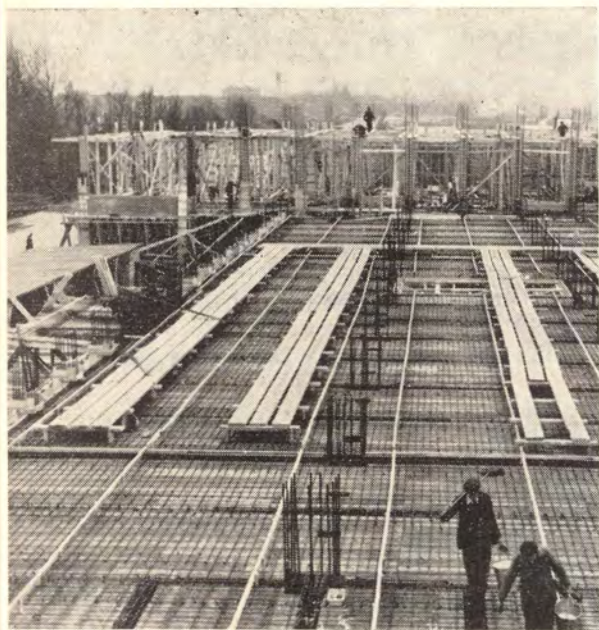
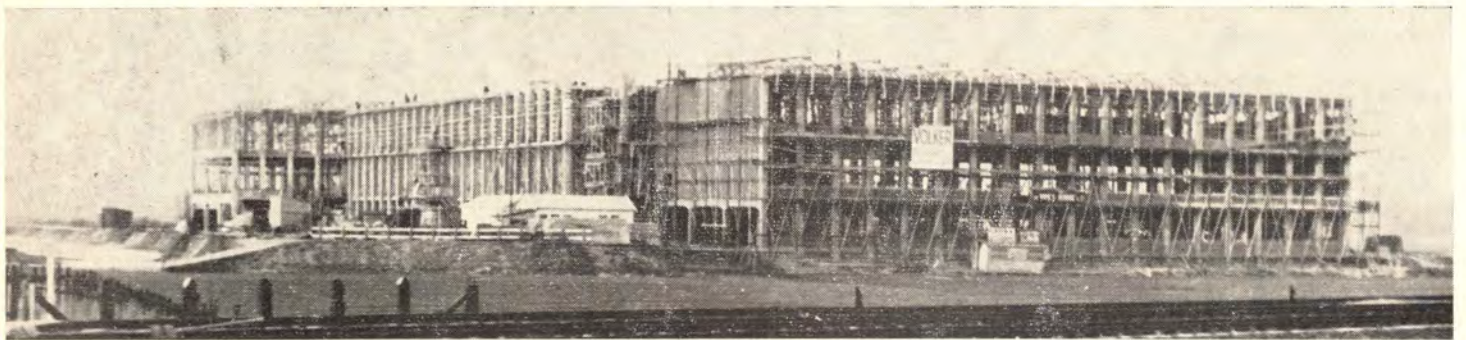
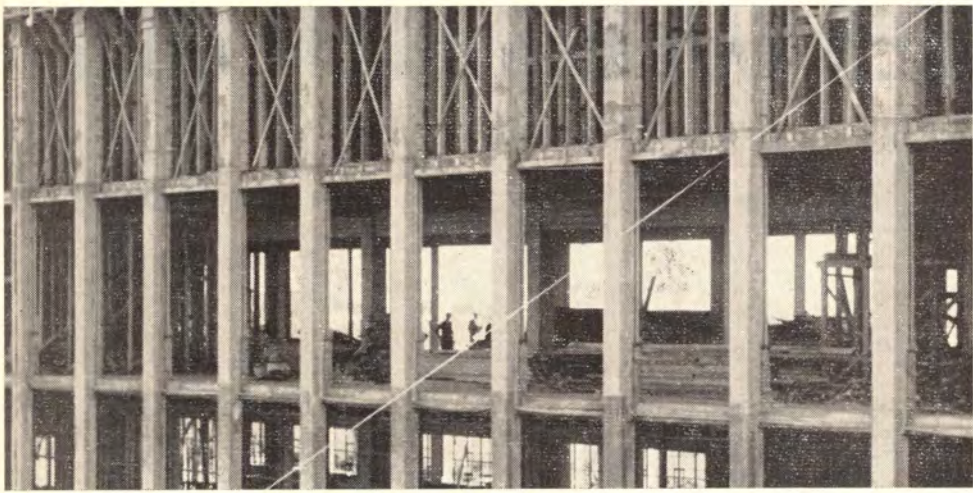
Nu hebben wij het niet bij bouwen alleen gelaten, wat we met het volgende willen illustreren.

In 1939 konden wij op ons produktieprogramma lezen: radio's, stofzuigers en omroep- en versterkerinstallaties. Nu is dat enorm uitgebreid en zijn er bijgekomen televisie, grammofoons, bandrecorders, ventilatoren, handboormachines, verwarmingsdekens, bromfietsen en vooral elektronische professionele apparatuur. We hebben niet eens alle produkten opgesomd en ze ook niet in volgorde van belangrijkheid genoemd; de lijst is belangwekkend genoeg.

Telden wij op onze loonlijsten in 1939 de namen van 500 medewerkers — welk aantal in 1945 teruggelopen was tot ongeveer 300 — nu registreert de Mechanische administratie de lonen en salarissen van ruim 3000 medewerkers.

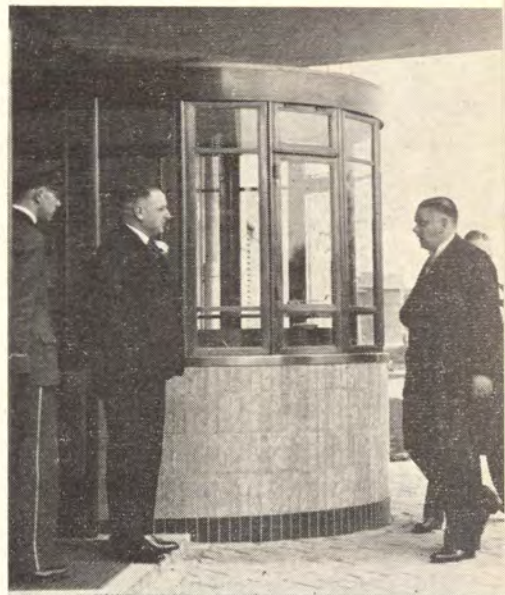
Al jarenlang is Van der Heem de grootste industrie van Den Haag en daar zijn wij trots op, evenals op het feit, dat ons bedrijf in de achter ons liggende 25 jaar snel is gegroeid en dat deze groei zich nog steeds voortzet.

FLITSEN VAN BOUW EN OPENING

PROGRAMMA VOOR

Hilversum I 1875 m (160 kp) en Jaar

het Vaderland

Och

12.00—12.45 n.m.

Tijdsein AVRO-klok.
DE PALLADIANS

Programma:

1. Musikalische Visitenkarten, Roland, Siede.
2. Liebesgeschichten, Siede.
3. Kleines Mädel, ade, Siegel.
4. Harlequinade, Squire.

12.15 n.m. Weersverzicht en weersverwachting, geldig tot morgenmiddag.

5. Addio mio amore, Terinelli.
6. Kleines Kabriolett, Sorge.
7. Gute Laune, Walter.
8. Foolish, Colombi.
9. Am Rhein, da muss man schunkeln, Kattnigg.
10. Orgelsolo.
11. Ich bin die Kruschenka, Schoefberger.

12.45—1.05 n.m.

FRANSE CHANSONS (gr.pl.)

1. Mon amour ou est-il? Célérier-Lelièvre. Heritza, zang, met orkest. Polydor 522744.
2. Mari... Mari... Maria!, Borel-Clerc. Jean Lumière, zang, met orkest. His Master's Voice K. 8207.
3. Garde-moi, chéri, Wal-Berg-François. Heritza, zang, met orkest. Polydor 522574.
4. Emmène-moi, Valaire en Jal. Jean Lumière, zang, met orkest. His Master's Voice K. 8207.
5. Je veux t'aimer, Wal-Berg-François. Heritza, zang, met orkest. Polydor 522325.
6. Faisons notre bonheur nous-mêmes, Borel-Clerc. Jean Lumière, zang, met orkest. His Master's Voice K. 7785.

1.05—2.00 n.m.

HET AVRO-AMUSEMENTS-ORKEST

onder leiding van Elzard Kuhlman.

Programma:

1. Entry of the Toreadors, marsch, Martinez.
2. Zwei Augen, tango, Storch.
3. Walspotpourri nr. 2, van Hulst-Kolman.
4. Strandliedje, Buys-van Beeck.
5. Snowwhite's birthdayparty, Bottle.

2.15 n.m. ATHE door E

6. Millböckerfantasie,
7. Sag' mir nicht adieu,
8. Petersburger Schlitter
9. Pusztamärchen,
10. Hoe gaat het er mee e wat?
11. Torro del-mar, Argeat
12. Et hop! il faut vivre l
13. Potpourri van Amster gers,

2.00—2.15 n.m.

HEINRICH SCHLUSN zingt (gr.pl.).

1. Der Wachtelschlag, Polydor 67251
2. Die drei Zigeuner, Polydor 35088
3. Andenken, Polydor 67251

2.15—2.35 n.m.

ATHENE, DE GRIE HO door Else Kokkoris-Sy

Haags

Ingebruikstelling niet fabriekscomplex van Heem N.V.

Officieele opening door dr. H. M. Hirschfeld.

Zeer groote belangstelling

In tegenwoordigheid van ruïnen genoodigden en het voltallig r neel, heeft gistermiddag dr. Hirschfeld, het nieuwe fabriekscomplex van van der Heem aan den Maanweg 250-260, mede geopend.

Aanwezig waren o.m. mr. S. J. Lonchy, burgemeester van de e, mr. D. Crena de Jong, president der Nederlandsche Handel Mij., J. J.

De Eerste Fabriek in den Binckhorstpolder

Dr Hirschfeld opent radiobedrijf aan den Maanweg

Onder den rook van de Residentie is gistermiddag de groote radiofabriek van v. d. Heem, waar de Erres-toestellen worden gemaakt, geopend als het eerste gebouw op het nieuwe industrieterrein de Binckhorstpolder.

De architecten D. Oosthoek P.C.zn en Ir W. S. van den Erve hebben hier een modern, licht en luchtig complex doen verrijzen, waarin zich gisteren 550 arbeiders, mannen en vrouwen, aan het werk begaven, toen dr H. M. Hirschfeld, directeur-generaal van Handel en Nijverheid, om half vier de fabriekssirene voor het eerst over den Maanweg liet loeien.

De N.V. van der Heem werd opgericht in 1926, toen men radiotoestellen begon te vervaardigen met een personeel van 30 man. Tot groote bekendheid werden de producten van v. d. Heem eerst, toen de Handelsmaatschappij R. S. Stokvis & Zonen de distributie van de „Erres“-toestellen op zich nam. Lindeteves nam de verkooporganisatie voor Indië ter hand, in België werd voor den uitvoer een eigen onderneming gesticht en zoo is in korten tijd het bedrijf van v. d. Heem uitgegroeid tot een groote fabriek, die eerst in de Stortenbekerstraat was ondergebracht, maar later nog een tweede gebouw in gebruik moest nemen aan den Laakweg. Totdat ten slotte de behuizing onvoldoende werd voor het geheele bedrijf en men tot den bouw van een eigen complex kon overgaan door de financiële medewerking van de Maatschappij

Eén nieuwe radiofabriek per 25 jaar

Op 1 maand en 3 dagen na werd precies 25 jaar later weer een nieuwe radiofabriek door ons in gebruik genomen. Zou dit een nieuwe traditie worden? In 1989 zullen wij het weten.

LE NOUVEL IMMEUBLE MANUFACTURE D'APPAREILS "VAN DER HEEM", A LA HAYE

Directies : D. OOSTHOEK et ING. W. S. VAN DEN ERVE.

De sirene roept

Aan deze woorden werd kracht bijgezet door een druk op de knop. Deze zette de fabriekssirene in werking.

Op dit signaal pakten alle personeelsleden de klapstoeltjes op, waarop ze gezeten hadden en marcheerden op de tonen van marsmuziek naar hun afdelingen.

Het was een aardig idee.

Toen korten tijd later de gasten een rondgang maakten, was het bedrijf in volle werking.

Gaarne wenschen ook wij deze onderneming geluk met den bereikt maal. Het „crescendo” blijve in de ha naar fabrieksvlag geschreven.

Den Haag is een fabriekscomplex geworden, waarop het trotsch kan zijn het het bewijs, dat niet geknotte energie tot groote dingen in sta

on qui ne doit pas être réalisée aux commodités de la fabrication.

èce, le but de la Société van der Heem la fabrication et la vente d'appareils ques, d'aspirateurs, de diverses installations à la radio et à sa distribution, le moteurs électriques de faible puissance les applications sont multiples. Une

Het Algem. Handelsblad

RADIONIEUWS

NIEUWE FABRIEK VAN VAN DER HEEM

Waar de Erres-toestellen
gemaakt worden.

Dr. H. M. Hirschfeld, voorzitter van de Maatij. voor Industrie-financiering en directeur-generaal van Handel en Nijverheid, heeft heden het nieuwe fabriekscomplex van de N.V. Van der Heem, Maanweg 250—260, op het industrieterrein Brinckhorstpolder te

GEMENGDE BERICHTEN

abriek van Van der Heem geopend. Hirschfeld, voorzitter van het beie Mij. voor Industrie-financiering in aanwezigheid van vele autoriteiten de nieuwe fabriek van Van der

Nieuwsblad van Friesland

14 JULI 1939

Een nieuwe radio-fabriek.

In de Binckhorstpolder te 's Gravenhage werd heden door dr. H. M. Hirschfeld, voorzitter van de Mij. voor Industrie-financiering en dir.-generaal van Handel en Nijverheid, officieel geopend het nieuwe fabriekscomplex van de N.V. v. d. Heem, die de bekende Erres-radiotoestellen en stofzuigers vervaardigt.

De fabriek werd in 1926 opgericht met 26 man personeel en geleidelijk uitgebreid. In 1935 werd begonnen met de fabricage van stofzuigers en kleine electro-motoren. Thans bedraagt de personeelsbezetting 550 personen. De artikelen der N.V., waarvan de verkoop in handen is van de N.V. Handelsmaatschappij R. S. Stokvis en van de N.V. Lindeleves-Stokvis, worden naar circa 20 landen uitgevoerd; de export van stofzuigers bedroeg dit jaar de helft van de totale Nederlandsche uitvoer.

Het fabriekscomplex beslaat 18000 M2.

VIJF EN TWINTIG JAAR

25 jaar personeelsorgaan!

Je zou er een boek over vol kunnen schrijven...

Van de eerste VDH-Omroep in juli 1939 tot het VDH-tje nr. 847 is een hele lange weg. Een weg vol ups en downs, die ook aan ons personeelsorgaan niet onge-merkt voorbij is gegaan.

In juli 1939 werd gestart met een maandblad, waarvan de uitgave in september en oktober door de mobilisatie-drukke onderweg bleef steken. In november ging men welgemeend verder. Tot mei 1940 was er geen vuiltje aan de lucht. Toen die wél verschenen was het ook met onze VDH-omroep gedaan. Wij moesten toen tot maart 1941 wachten op de verschijning van no. 10.

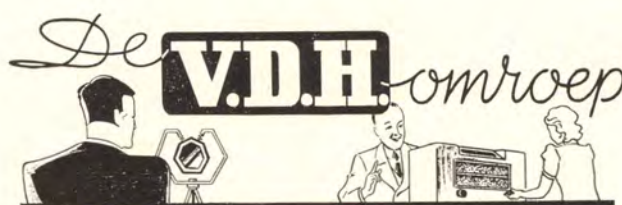
Van een maandblad werd toen overgegaan op een „on-regelmatig, maximaal eens per week op vrijdag verschij-nend mededelingenblad". Dat er in al die jaren toch ook dingen waren, die niet veranderden, blijkt wel uit het feit dat we in dit nummer al de eerste redacteurs-harte-kreet lezen om kopij. In januari 1942 werd de uitgifte van de VDH-omroep door de bezetter verboden en tot mei van datzelfde jaar werd volstaan met de verstrekking van gestencilde mededelingen aan het personeel. Dit meer zakelijke contact kon in juni 1942 weer op de oude VDH-omroep leest worden geschoeid omdat dezelfde instan-tie, die het verbod, toen weer toestemming voor ver-schijnen gaf. Tot augustus 1944 verscheen aldus met de regelmaat van een wat van slag af zijnde klok op blauw-grijs papier de VDH-omroep. Tot in september 1945 een oranje-exemplaar uit de band sprong.

Twee maanden later, op 10 november, zag een eerste schuchter VDH-tje het daglicht. Afhankelijk van de hoe-veelheid nieuws verscheen het wekelijks met twee of vier pagina's. In maart 1952 ont kwam ook ons VDH-tje niet aan de algemene bestedingsbeperking. Tot maart 1954 kwam het eenmaal per 14 dagen uit. VDH-tje no. 369 betekende een herstel van de oude wekelijkse tra-ditie. Een traditie die in ieder geval tot en met dit nummer heeft kunnen standhouden, en waarvan de hui-dige redactie alleen maar hoopt dat zij deze tot in lengte van dagen zal kunnen handhaven.

256.000 m² nieuws, mededelingen, foto's, tekeningen en feiten werden in de afgelopen jaren geschreven, gefoto-grafeerd, getekend, gezet, geclicheerd, gecorrigeerd, ge-lay-out, gedrukt, gevouwen en uitgereikt of verzonden.

Je zou er een boek over vol kunnen schrijven...

Over de redacteurs, die in de loop der jaren verant-woordelijk waren voor de inhoud en het op tijd verschij-nen van ons personeelsorgaan. Velen onder u zullen zich hun namen nog wel herinneren. De eerste was eigenlijk de heer Gerh. H. P. Veldkamp. Vervolgens werd de scepter overgenomen door de heer C. A. M. Kroon, die na enkele jaren weer werd opgevolgd door de heer A. D. van der Kade. Beide eerstgenoemde heren zijn niet meer in onze dienst; de heer Van der Kade is, zoals be-kend, onlangs benoemd tot bedrijfsleider in Sneek. Drs. C. A. A. van Luttervelt, chef van de afdeling Public Relations, kreeg de redactie van het VDH-tje na de heer Van der Kade toebedeeld en door uitbreiding van zijn werkzaamheden kwam na hem de heer C. Niermeier. Na het vertrek van de heer Niermeier in juli 1955 verzorgde wederom de heer Van Luttervelt tot begin 1957 het redacteurschap; sindsdien ressorteert de uitgave van het VDH-tje onder Personeelszaken bij de heer C. Schrevel. Verscheen door allerlei omstandigheden vroeger het

Nummer 1

10 November 1945

NIUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL VAN VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

PERSONEELSORGAAN

VDH-tje — en eerst de VDH-omroep — vrij onregelmatig in veel kleiner formaat, in het begin zelfs gestencild, nu is het al jarenlang een goede gewoonte om met de regelmaat van een klok wekelijks te verschijnen.

Wij mogen er als Van der Heemers echt wel trots op zijn dat ons personeelsorgaan een van de weinige is dat wekelijks verschijnt. De meeste hebben een verschijningsfrequentie van tweemaal in de maand of soms maar eenmaal per maand. Bij Van der Heem is men van mening dat het nieuws de mensen zo snel mogelijk moet bereiken, vandaar ondanks de 5-daagse werkweek toch wekelijks verschijnen. Vroeger 's middags aan het einde van de werktijd uitgedeeld, tegenwoordig per post bij u thuis bezorgd; door dit laatste is naar onze vaste overtuiging de lezerskring aanmerkelijk uitgebreid.

Als een van de eerste bedrijven in Nederland hield de redactie onder de lezers een enquête over inhoud, verschijningsfrequentie en opmaak van het personeelsorgaan. Daarna kon met verschillende opmerkingen bij het samenstellen rekening worden gehouden.

Je zou er een boek over vol kunnen schrijven...

En misschien doen wij dat ook nog wel eens. Wie weet!

ONZE HUISDRUKKERIJ

PERSONEELSORGaan

VDH-tje — en eerst de VDH-omroep — vrij onregelmatig in veel kleiner formaat, in het begin zelfs gestencild, nu is het al jarenlang een goede gewoonte om met de regelmaat van een klok wekelijks te verschijnen.

Wij mogen er als Van der Heemers echt wel trots op zijn dat ons personeelsorgaan een van de weinige is dat wekelijks verschijnt. De meeste hebben een verschijningsfrequentie van tweemaal in de maand of soms maar eenmaal per maand. Bij Van der Heem is men van mening dat het nieuws de mensen zo snel mogelijk moet bereiken, vandaar ondanks de 5-daagse werkweek toch wekelijks verschijnen. Vroeger 's middags aan het einde van de werktijd uitgedeeld, tegenwoordig per post bij u thuis bezorgd; door dit laatste is naar onze vaste overtuiging de lezerskring aanmerkelijk uitgebreid.

Als een van de eerste bedrijven in Nederland hield de redactie onder de lezers een enquête over inhoud, verschijningsfrequentie en opmaak van het personeelsorgaan. Daarna kon met verschillende opmerkingen bij het samenstellen rekening worden gehouden.

Je zou er een boek over vol kunnen schrijven. . .

En misschien doen wij dat ook nog wel eens. Wie weet!

ONZE HUISDRUKKERIJ

„256.000 M² FOTO'S EN TEKST! JE ZOU ER HEEL VAN DER HEEM MEE VOL KUNNEN PLAKKEN!” DIE OPMERKING VAN EEN ONZER VORMDE DE AANLEIDING TOT EEN GEDURFD EXPERIMENT. TOEN WE ECHTER AAN DE DAKGOOT VAN ONS HOOFDGEBOUW EN PAS AAN JAARGANG 1956 WAREN TOEGEKOMEN, ZONK DE MOED ONS IN DE SCHOENEN. NU ZAL ONS ALTIJD DE VRAAG BLIJVEN PLAGEN „WELLES OF NIETES?”

ZIJ WAREN ERBIJ

Aan vier werknemers van het bedrijf Maanweg, die destijds bij de opening van de nieuwe fabriek aanwezig waren, hebben wij gevraagd welke bijzonderheden zij zich van dit gebeuren nog herinneren. Tevens gaven zij op ons verzoek hun mening over de groei van het bedrijf en vertelden zij iets over de uitbreiding van hun functie.

Hoe groot de in 1939 geopende fabriek was, blijkt wel uit het feit dat er een hele afdeling vrij was waar de openingsplechtigheid werd gehouden, aldus de heer H. Hey. Je vroeg je toen wel af of dit grote gebouw wel voldoende zou kunnen worden bezet, zeker in die tijd, die niet bepaald rooskleurig was te noemen. De heer Hey roemt de vooruitziende blik van de directie om ten eerste dit grote gebouw neer te zetten en ten tweede een groot stuk grond erbij te kopen om te kunnen uitbreiden.

Na de oorlog begon ons bedrijf langzaam uit te groeien; een snellere groei voltrok zich pas in 1950. De heer Hey noemt de bouw van de fabriek Maanweg een begin naar het behoud van het bedrijf; maar als het gebouw groot genoeg was gebleken, was dat een ongunstig teken geweest, dan zou Van der Heem nu, na 25 jaar, niet meer hebben bestaan. De produkten radio en stofzuiger vragen om grote series, wil men de kosten ervan kunnen dekken en wil men kunnen concurreren. Zeker toen de produktie van televisietoestellen en telecommunicatieapparatuur ter hand werd genomen, was het duidelijk dat de in 1939 gebouwde fabriek te klein werd.

Radiomonteur worden, was de grote wens van de heer Hey. Hij studeerde er al voor toen hij nog bij Stokvis werkte. Toen hij in 1934 bij Van der Heem kwam, werd hij lakspuiter in de Gereedschapmakerij, Draaierij en Stamperij (toen nog één afdeling). Veel leerde hij in dit vak. Maar hij had het pas helemaal naar zijn zin toen hij naar de proefkamer van de Radiomontage werd overgeplaatst. Inmiddels behaalde hij ook het diploma radiotechnicus. In 1957 werd de heer Hey chef van de Radio- en TV-Montage, in 1963 bedrijfschef van de montage- en wikkeldgroepen en sinds 1 mei 1964 vervult hij de functie van chef van de afdeling Kwaliteitsbeheer Radio, Televisie en Grammofoons. Vooral met deze laatste benoeming is de heer Hey erg content, omdat hij in deze functie weer helemaal in het vak zit, dat hem van jongsaf aan buitengewoon heeft gefascineerd. Hij heeft zijn hart verpaid aan een radiofabriek en zou niet graag naar een ander bedrijf met een ander produkt willen overstappen.

De heer J. Brill ging op 4 november 1929 bij zijn tweede werkgever, Van der Heem, werken, eerst op de montage-afdeling, maar al kort daarna op de afdeling Service (tegenwoordig de Technische Dienst) en wel in het magazijn van deze afdeling. De handelaars kochten in dit magazijn onderdelen voor defecte produkten. Een bewijs dat de heer Brill daar 'goed zat' is, dat hij er nu nog werkt. Van de opening van de nieuwe fabriek is de heer Brill altijd bijgebleven de afmars van het personeel onder de pittige tonen van marsmuziek. Iedereen nam zijn stoel mee (hiervoor was zelfs een generale repetitie gehouden om dit 'geruisloos' te laten verlopen) en ging aan het werk.

In het nieuwe gebouw kreeg de afdeling van de heer Brill een plaats op de 3e etage. Dat was niet zo gunstig, want de klanten meldden zich op de 4e etage, wat veel heen en weer geloop tot gevolg had. De verhuizing naar de begane grond (achter de telefooncentrale) gaf hierin verbetering, hoewel de ruimte in het 'aard-appelenhok' weer gauw te klein was. De benaming 'aardappelenhok' is van de heer Brill zelf; in de oorlog werden hier aardappelen en groente opgeslagen, door Van der Heem voor het personeel op de kop getikt.

Nu heeft het Centraal Service-onderdelenmagazijn een plaats ingenomen in een van de industrie flats aan de Saturnusstraat, aan de rand van het Maanweg-complex dus.

Ik vroeg de heer Brill of hij iets kon vertellen over de uitbreiding van zijn functie in die 25 jaar. Het is vanzelfsprekend dat de groei van het bedrijf ook op zijn afdeling merkbaar was. Het begon met een jongste bediende naast de heer Brill en nu telt de afdeling 5 man op het kantoor en 5 in het magazijn.

Toen de heer Brill pas bij Van der Heem werkte, was dit met alleen de productie van de radio een seizoenbedrijf. Als hij dan zaterdag thuis kwam, vroeg zijn moeder: „En, mag je maandag nog terugkomen?” Ja, dat mocht, voor f 0,11 per uur, en hij was er blij om ook.

In de beginperiode van de afdeling Service ging men vanzelfsprekend heel anders te werk dan tegenwoordig. Als je een onderdeel nodig had, ging je het even halen op de afdeling waar het produkt gemaakt werd. Nu is er een apart magazijn, dat van ieder produkt — en dat zijn er heel wat meer dan 25 jaar geleden — onderdelen in voorraad heeft ter distributie over de 17 door geheel Nederland gevestigde Technische Diensten.

In het gebouw dat er nu 25 jaar staat, heeft de heer J. van der Linden bijna altijd op dezelfde plaats gezeten. Op de 4e verdieping, en dan nog in het gedeelte waar nu de kas is gevestigd, waren alle kantoorafdelingen gehuisvest: boekhouding, inkoop, personeelszaken, verkoop e.a.

Wat zitten we ruim en wat zal het werk sneller gaan, nu we allemaal bij elkaar zitten, zo was de eerste gedachte in de nieuwe werkruimte. In de Stortenbekerstraat hadden velen met een klein hokje genoeg moeten nemen en men moest soms de straat oversteken om iemand van een andere afdeling te bereiken.

Maar zie nu eens, na 25 jaar. Steeds meer afdelingen kregen wgens gebrek aan ruimte op het grote kantoor (een benaming die nog steeds wordt gebruikt) andere werkruimten toegewezen. Alleen de Mechanische Boekhouding, de Financiële Administratie, de Salaris- en Fondsenadministratie en een groot gedeelte van de

afdeling Inkoop behielden gedurende 25 jaar hun plaats. En zo is dus ook de decentralisatie weer een feit geworden.

Met de uitbreiding van de fabriek is ook de afdeling van de heer Van der Linden sterk gegroeid. In 1939 telde de afdeling 1 boekhoudmachine, nu 4, terwijl de ponskaartenadministratie nog vele IBM-machines heeft.

Vanuit zijn kamer heeft de heer Van der Linden een prachtig vergezicht over Den Haag. Ook daarin is in de loop der jaren verandering gekomen. In 1939 stond het Van der Heem gebouw eenzaam in de polder. Toen de oorlog uitbrak vroeg men zich zelfs angstig af of het niet als oefenobject voor bombardementen zou worden gebruikt. Gelukkig bleef het onbeschadigd. Maar dat uitzicht is niet meer te vergelijken met dat van 1939. Het grote stuk weiland wordt steeds kleiner; Van der Heem breidde uit, er werden industrie flats gebouwd en als straks het spoorwegemplacement klaar

is, i
Nu
Hee
heef
ren
In h
naar
en v
de l
boek
chef
Ook
het
gapa
stud

100
112
Z

Bij de opening van de fabriek Maanweg heeft de heer J. P. de Rooy zich op een bepaald moment niet erg happy gevoeld. Dat was toen tijdens de toespraak van de heer J. van Randwijk, president-commissaris van Van der Heem N.V., een melkglazen lamp naar beneden kwam en op de schouder van de heer Van Randwijk stuksloeg. De heer Van Randwijk ging door alsof er niets was gebeurd en waagde aan het einde van zijn rede een blik aan de scherven die om hem heen lagen. Dit was een staaltje van acteertalent, waarmee de heer Van Randwijk in zijn vrije tijd velen heeft weten te boeien.

De heer De Rooy was toen chef van de afdeling Huisvesting en voelde zich als zodanig verantwoordelijk voor het feit dat er enkele schroeven niet al te vast waren aangedraaid.

Verder heugt hem nog de vrolijke stemming van het personeel, dat in het bedrijf consumpties in ontvangst kon nemen op consumptiebonnen (waren het wel consumptiebonnen?), maar na werktijd in de binnenstad nog even doorging met feesten.

Sinds 1930 werkt de heer De Rooy bij Van der Heem. Voordien was hij als timmerman in het bouwvak werkzaam, bij Zwolsman nog wel. Dat hij voor f 20,— minder naar Van der Heem ging, was het werk van zijn meisje, die daar al werkte. In 1945 werd hij chef Machinale Houtbewerking, een functie die hij nu nog bekleedt.

De houtfabriek kreeg in het nieuwe gebouw een plaats in de rechtervleugel. In de linkervleugel werden de metaal- en montage-afdeling gehuisvest en het hoofdgebouw werd als 'voedster' van de beide zijvleugels beschouwd. Dit was het resultaat van een grondige bestudering van de loop van de produktie. Maar het bedrijf groeide uit zijn jasje. Ook de houtfabriek, mede door de fabricage van de TV-kasten. In 1957 werd deze afdeling in een geheel nieuwe loods ondergebracht, ver van de montage verwijderd. Tevens werd de naam gewijzigd in Kastenfabriek.

Als wij de produktie van kasten van 1939 vergelijken met die van 1964, dan valt meteen op dat de kasten nu constructief niet meer zo ingewikkeld zijn als vroeger; er wordt ook veel polystyreen verwerkt.

Maar die goeie ouwe tijd leeft nog sterk bij de heer De Rooy. Hij kan er mooie verhalen over vertellen, vooral toen het bedrijf nog in de Stortenbekerstraat was gevestigd. En het opmerkelijke is dat hij, die in zijn jonge jaren het beroep van timmerman koos, nog steeds het hout is trouw gebleven.

is, is de Binckhorstpolder vol.

Nu spraken wij over werkruimte, uitzicht en groei van Van der Heem; allemaal veranderd. Maar nu de heer Van der Linden. Hij heeft in die 25 jaar niet stilgezeten. Studeren en nog eens studeren om in alle facetten van zijn werk vakbekwaam te zijn.

In het prille begin van de onderneming was ieder amateur. Maar naarmate het bedrijf groeide, had men behoefte aan specialisten en wie dit inzag, en dat deed de heer Van der Linden, heeft ook de kans gekregen promotie te maken. Aangenomen als enige boekhouder, vervult de heer Van der Linden nu de functie van chef Financiële Administratie.

Ook nu nog is Van der Heem voorstander van promotie binnen het bedrijf, maar dat zal evenals bij de heer Van der Linden, gepaard moeten gaan met vakbekwaamheid, verkregen door harde studie.

En zo
de heer
1 boek-
og vele
tig ver-
n veran-
eenzaam
angstig
worden
tzicht is
weiland
n indus-
ent klaar

Ter gelegenheid van ons jubileum wordt u hierbij een puzzel ter oplossing aangeboden waarbij in de linker figuur achter de letters A tot en met T woorden van elf letters ingevuld moeten worden. (Enkele malen vormen de elf letters meer dan één woord).

Van deze woorden geven wij hieronder de omschrijvingen. Van de in te vullen woorden komt elke letter in een genummerd vakje te staan. De bedoeling is dat u telkens de zelfde letter ook invult in het gelijk genummerde vakje van de rechter figuur. In deze rechter figuur ontstaat dan tenslotte een vierregelig rijmpje.

- A bedieningsorganen van vele radiotoestellen
- B vrij primitieve tijdaanwijzers
- C niet erg prettig
- D visjes
- E populaire vervoermiddelen; Van der Heem maakt ze!
- F afscheidsgroet
- G abracadabra
- H ongehuwden
- I deze zijn (bijv. van brandstoffen) lager dan wat men er 's winters voor betaalt
- J de juiste man voor een meisje
- K Piet Hein veroverde deze in 1628
- L zonder deze geeft een radio- of TV-toestel absoluut geen geluid
- M de energiebron in een zakuurwerk
- N elk getal dat op drie nullen eindigt
- O hierin zijn vele Erres-toestellen verkrijgbaar
- P ruwe kijfzieke vrouwen
- Q de kosten van transport
- R een meisje met attenties overladen
- S zuidvrucht
- T de eerste twee koningen van Israel

jubileum puzzel

A	30	96	443	475	480	60	435	164	70	172	114
B	76	47	65	48	14	2	77	27	440	46	470
C	97	55	107	156	450	466	40	39	68	429	454
D	176	92	453	40	9	432	29	430	181	439	70
E	137	153	88	154	467	44	426	471	460	80	412
F	95	47	66	47	108	49	458	410	45	75	30
G	401	36	163	23	4	53	459	64	457	474	78
H	5	61	28	79	51	444	42	447	82	405	73
I	27	88	454	56	409	461	90	21	404	469	69
J	84	425	99	6	46	38	431	44	403	31	151
K	76	44	417	87	45	420	448	58	452	89	8
L	418	98	462	40	415	32	52	400	475	468	34
M	433	413	26	406	83	62	33	20	85	3	420
N	124	102	35	445	80	46	37	421	44	91	84
O	61	18	124	465	54	2	434	86	475	423	93
P	71	416	63	462	419	437	478	25	465	482	43
Q	20	57	96	43	60	422	436	50	26	438	94
R	427	72	1	67	97	22	454	455	475	446	41
S	59	35	7	479	411	49	24	442	50	74	473
T	53	428	98	477	42	414	37	449	81	434	40

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22			
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	
47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121
122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146
147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171
172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196

Dit soort puzzel hebben wij u nog niet vaak voorgeschoteld. Het is dan ook een jubileumpuzzel, met aantrekkelijke prijzen in het vooruitzicht. Wij geven u niet zoveel tijd om hem op te lossen; u doet er dus goed aan om hem mee te nemen als u met vakantie gaat. Oplossingen moeten uiterlijk woensdag 5 augustus a.s. in het bezit zijn van mejuffrouw Hartsuiker, redactie VDH-tje Den Haag.

Dat wij zo'n haast hebben, houdt verband met de prijzen: 5 vakantiedagtochten van de Nederlandsche Spoorwegen. 5 prijswinnaars mogen elk met een introducee zo'n dagtocht maken. Sommige dagtochten kunnen tot eind augustus, andere tot half of eind september worden gemaakt.

Voor diegenen die niet weten wat de NS-vakantiedagtochten inhouden, diene het volgende.

— Er zijn 30 tochten, die bijna aan ieder station kunnen worden begonnen. U heeft de keuze uit: De Efteling, Arnhem, Walcheren en het Veerse Meer, Nijmegen, Afsluitdijk, Hondsrug, Giethoorn, Texel, De Kempen en Eurostrand, Westerbouwing en Posbank, Zuid-Limburg en Aken, Utrecht en Doorn, duinwandeling Castricum, Rhenen, Enkhuizen en Urk, Haarlem, Amsterdam (2 soorten), Volendam en Marken, Den Haag en Scheveningen, Rotterdam, Deltawerken, Hellevoetsluis, Oostende en Brugge, Teutoburgerwoud, Ardennen, Rotterdam, Harderwijk, Leiden, Amsterdam, Boottocht Rotterdam—Antwerpen.

— U krijgt een gecombineerd speciaal biljet, dat reis- en toegangsbewijs is voor het gehele programma van de tocht.

— U bent er zeker van dat elke dagtocht altijd doorgaat; geen bepaald aantal deelnemers. U bent uw eigen 'gezelschap'.

— Bij vele tochten kunt u uw dag nagenoeg indelen zoals u wilt, omdat u vrij bent in de keus van uw trein.

— Met uitzondering van de dagtocht naar Antwerpen behoeft u niets van tevoren te bestellen; u kunt iedere dag de tocht maken. — Bij ieder station is gratis het boekje verkrijgbaar waarin alles over de vakantiedagtochten staat vermeld.

De 5 prijzen zullen onder de inzenders van goede oplossingen als volgt worden toegekend.

Den Haag + Technische Diensten	3 prijzen
Utrecht	1 prijs
Sneek en ENAF	1 prijs.

Mochten er van de werknemers werkzaam in Utrecht, Sneek of bij de ENAF geen goede oplossingen binnenkomen, dan vallen deze prijzen toe aan de inzenders uit Den Haag.

Iedere prijswinnaar is dus vrij in zijn keuze welke dagtocht hij wil maken. Wij nemen aan dat de tocht op zaterdag of zondag wordt gemaakt; heeft een prijswinnaar nog een snipperdag, dan kan de tocht ook op een werkdag worden gemaakt.

Kort na de sluitingsdatum van de inzending zal de redactie de prijswinnaars persoonlijk op de hoogte brengen, opdat zij nog voldoende tijd hebben de dagtocht te maken.

En nu aan de slag!

Uw oplossing is niet volledig als u alleen het vierregelige rijmpje inzendt; ook de woorden A t/m T moeten bij de oplossing worden vermeld.

Nog een tip (voor velen een overbodige misschien): Controleer uw oplossing goed voor u hem inzendt; wij krijgen zo vaak oplossingen met z.g. schrijffoutjes en dat is jammer van al het werk dat u eraan hebt gehad.

Ga dus in uw vakantie puzzelen om na het puzzelen nog een dag met vakantie te gaan.

PRODUKTEN IN HET ZILVER

De ERRES torpedo-stofzuiger SZ 3 de luxe werd in 1939 geïntroduceerd als de stofzuiger die 'uw huis niet een paar maanden oppervlakkig, maar jarenlang grondig van stof zal reinigen'.

Dat jarenlang is voor mevrouw E. van Uiter uit Egmond aan de Hoef uitgegroeid tot 25 jaar.

Getuige het feit, dat de KY 185 uit 1939 nog dagelijks het huis van de familie Groet uit Alkmaar met klanken uit 1964 vult, mogen wij wel stellen, dat het bedrag van f 106,—, in 1939 uitgegeven, een goede belegging is geweest.

In dit nummer, ter gelegenheid van het feit dat wij 25 jaar in 'eigen huis' wonen, zijn verschillende pagina's gewijd aan de dingen die de afgelopen 25 jaar zijn gebeurd. Veel moeilijker is het om in deze zich snel wisselende tijd vooruit te kijken. En toch is dat dringend noodzakelijk voor een bedrijf als het onze, met produkten waarvan altijd geëist wordt dat zij hun tijd enigszins vooruit zijn.

Te uwen gerieve zijn wij daarom in tal van wetenschappelijke werken gedoken om u, zij het globaal en beslist niet in details, een beeld te geven hoe ons bedrijf en zijn omgeving er over 25 jaar, dus zo rond 1990, zullen uitzien.

over 25 jaar

Het eerste opvallende is de enorme groei van Van der Heem, die niet zoals tegenwoordig af te meten is aan het aantal personeelsleden, maar bepaald wordt door het aantal produkten en de omzet daarvan. Door de sterke mechanisatie en de automatisering is verhoudingsgewijs het aantal medewerkers teruggelopen, de produktie daarentegen is sterk gestegen. Is er dan werkloosheid gekomen? Nee, gelukkig niet, want tal van knappe economen en deskundigen op ander terrein hebben al die jaren kans gezien onze welvaart te laten stijgen, dan wel gelijk te houden.

Omdat wij veel meer produkten kunnen maken met minder mensen, hebben wij de werktijd verkort tot 35 uur per week. De vrije zaterdag is uiteraard nog steeds van kracht; de overige 5 dagen wordt per dag 7 uur netto gewerkt door iedereen. Het is dus duidelijk dat er later begonnen wordt, dat er een langere pauze is en dat er vroeger wordt gestopt.

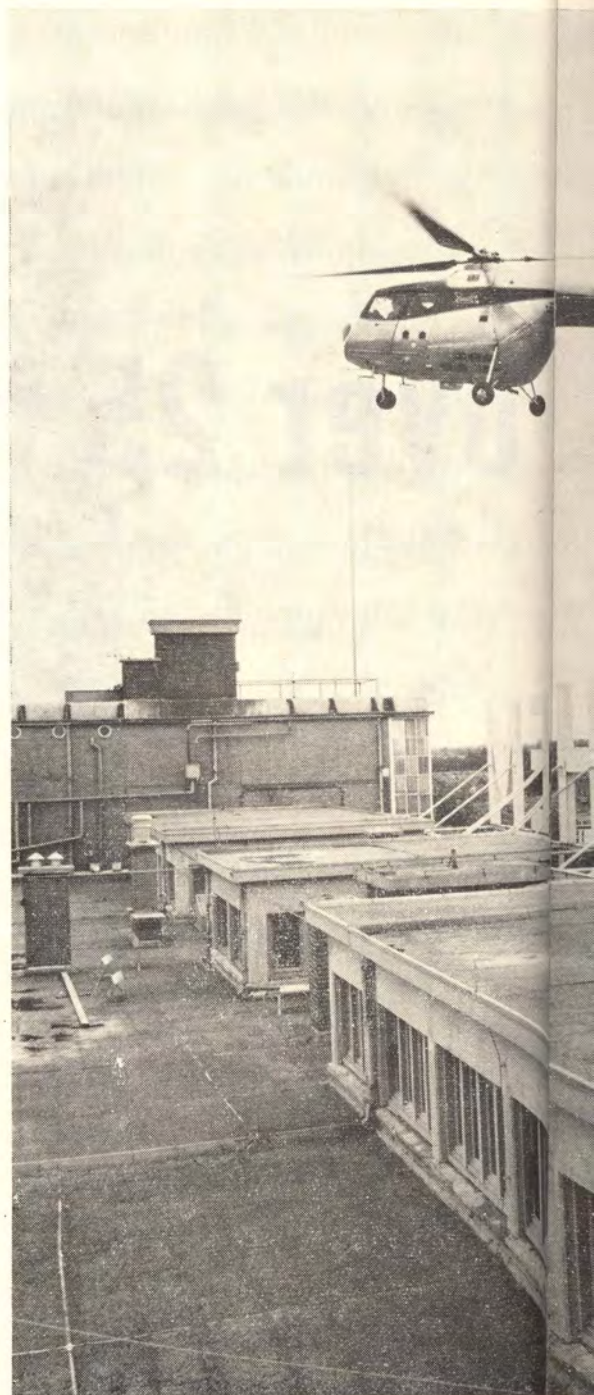
Ook op het vlak van de sociale maatregelen is Van der Heem niet achtergebleven. Een van de vooruitstrevendste maatregelen is dat iedereen die dat wil voor de helft van de prijs een uitgebreid ontbijt, een warme lunch en een diner kan bestellen. Voor het diner bestaat een keuze uit 25 verschillende menu's. De voorraad wordt bewaard in enorme koelkasten en de maaltijd kan binnen enkele minuten warm worden geserveerd.

Over sociale voorwaarden gesproken; de vakantie is intussen gebracht op 4 weken, met de mogelijkheid om 2 weken in het buitenland door te brengen, desnoods buiten Europa, vervoer per eigen VDH-vliegtuig tegen personeelsprijs.

Ja, er is heel wat veranderd. Niet alleen bij Van der Heem, maar ook in geheel Nederland. Het aardgas, waar wij allemaal zo op hebben gehoopt, is nu al een vrij ouderwets verwarmingsmiddel geworden; bovendien blijkt nu dat al de aanvoeringen voor het aardgas danig in de weg komen te liggen, omdat zo langzamerhand elk plekje grond bebouwd is met huizen, wegen of fabrieken en de deskundigen al jarenlang bezig zijn allerlei vervoer onder de grond te regelen.

Men heeft nu een mogelijkheid ontdekt om alle opgekropte energie in de enorme hoeveelheden atoomwapens vrij te maken voor algemeen nuttig en dus vredig gebruik. Oost en West zijn het na rond een halve eeuw praten en plagen (om geen ander woord te gebruiken) eens geworden dat de een het toch niet van de ander kan winnen. En waarom dan niet de aardappelen gekookt met de warmte van een atoombom? De schaarste op de arbeidsmarkt is ook voor een belangrijk gedeelte verdwenen om de eenvoudige reden dat naast de mechanisatie en automatisering ook vrijwel door alle gehuwde vrouwen wordt gewerkt. Veel be-

drijven — dus ook Van der Heem — hebben naast een kindercrèche een kleuterschool met eigen personeel, een lagere school en enkele scholen voor technische opleidingen. De jongste werknemer is, gezien de verandering van de leerplichtwet, 20 jaar (je moet namelijk tot je 20ste jaar op school gaan); direct na de schooltijd volgt eventueel, na zeer strenge keuring, de militaire dienst. Het bedrijf bindt dus via de scholen zijn toekomstig personeel aan zich en het kan dus al op jongere leeftijd selecteren. Iedereen gaat uiterlijk op zijn 55ste jaar met pensioen en krijgt dan het zogenaamde rijkspensioen. Dat heet niet meer AOW (Algemene Ouderdomswet), maar is gebaseerd op de WVNJ, wat zoveel betekent als de Wettelijke Voorziening voor na-jeugdigen. Een beetje optimistische naam, zult u zeggen, maar dan vergist u zich, want de gemiddelde leeftijd van de mannen ligt rond het 90ste jaar en voor de vrouwen rond de 98 jaar. Het is dus helemaal niet onmogelijk dat men nog 40 jaar van zijn pensioen geniet.

Nog even wat over het verkeer, dat op bepaalde punten toch wel ingrijpend is gewijzigd. Dat moest ook wel, want er zijn in 1990 rond 5 miljoen motorvoertuigen in Nederland, die uiteraard niet allemaal tegelijkertijd kunnen rijden. Het verkeer vindt dan ook plaats in 4 lagen; ten eerste door de lucht, met helicopters (ook Van der Heem heeft er een groot aantal van), ten tweede over de weg, ten derde op speciaal hoogliggende wegen, die tussen de verschillende torenflats zijn gebouwd en die veelal de verbinding van de ene met de andere vormen, en ten vierde onder de grond. Men heeft, na jarenlange studie en miljoenen verlies, ontdekt dat men het best alle openbaar vervoer ondergronds kan laten plaatsvinden. Alle treinen en trams rijden onder de grond en zijn volkomen geautomatiseerd. Je koopt je kaartje bij de ingang en bij de uitgang kan je alleen het station verlaten als je het tourniquet opent door je kaartje in een bepaalde automaat te stoppen.

En wat het verkeer bij Van der Heem betreft, Van der Heem in Den Haag heeft zijn eigen torengarage, met een parkeergelegenheid voor ruim 1000 wagens.

Het is duidelijk dat de genoemde 5 miljoen motorvoertuigen in Nederland niet tegelijkertijd aan het verkeer kunnen deelnemen en daarom zijn er dan ook bepaalde gekleurde nummerborden ingevoerd; 5 verschillende kleuren mogen op een van de dagen van de week op de weg zijn. Komt hij op een van de andere dagen op de weg, dan wordt onmiddellijk de wagen in beslag genomen. En omdat het zo vreselijk druk geworden is in ons kleine landje, heeft de regering bepaald dat op zaterdag en zondagen geen enkel motorvoertuig op de weg mag zijn. Op die manier komen wij een beetje tot rust.

Nu vraagt u zich misschien af, hoe het dan met het toerisme gaat. Daar heeft onze overheid ook een oplossing voor gevonden. Op zon- en feestdagen en in bepaalde vakantieperiodes mogen in Nederland alleen buitenlandse auto's

zich op de wegen bevinden.

Een hele verandering, zult u zeggen. Inderdaad, maar er is voor gezorgd dat er toch nog een paar typisch Nederlandse dingen uit 1964 en vorige jaren bewaard zijn gebleven. Wij hebben nog steeds onze musea, onze mooie oude gebouwen en wij zijn er toch wel wat trots op, ondanks alle modernisering van het wegennet, dat men het circuit Oude Rijn in zijn oude staat, dus gelijkvloers, heeft gelaten. Een van de leukste TV-uitzendingen zijn de beelden van de opstoppingen die rond dit circuit plaatsvinden. Het is een machtig gezicht: al die wachtende auto's. En was het niet Pinksteren 1989, toen bij een dergelijke uitzending bleek dat een rij auto's ruim 130 km lang was?

Enfin, u weet nu het een en ander van de verbeteringen die wij de komende 25 jaar mogen verwachten, en er is geen enkele reden om u daarover ongerust te maken. U kunt zich er rustig op voorbereiden.

ZILVERJAARDAG VAN EEN INDIENSTTREDING

Op 7 augustus a.s. is het 25 jaar geleden dat G. Bergman met een LTS diploma op zak als 16-jarige zijn intrede deed bij Van der Heem Den Haag. Bergman was toen bezig met een 4-jarige avondcursus elektrotechnisch opzichter-tenaar, wat waarschijnlijk de reden was dat hij als aanstaand elektrotechnicus te werk werd gesteld op de afdeling Montage voor het opmeten van spoelen.

Dit werk scheen hem ergens teleurgesteld te hebben, want enkele maanden later was Bergman in de Gereedschapmakerij bezig het vak stempelmaken te leren, dat hem kennelijk meer boeide, gezien de snelle vorderingen die hij maakte.

Bergman viel op door twee eigenschappen, die hij van huis uit had meegebracht, namelijk een enorm geheugen enerzijds en een grote dienstvaardigheid anderzijds; het met plezier willen helpen, samen met een goed aanpassingsvermogen, maakte hem tot een vraagbaak voor velen. Mede door zijn goede technische kwaliteiten kwam Bergman al vroeg in de Werkvoorbereiding, alwaar hij „van alle markten thuis”, vooral op het gebied van de spuitgietmatrijzen, zeer verdienstelijk werk verrichtte.

Bergman is door altijd en voor iedereen klaar te staan niet alleen in de Gereedschapmakerij, maar ook in de rest van het bedrijf, een populaire figuur geworden. Het is mij dan ook een bijzonder genoegen Bergman, u namens de Gereedschapmakerij en de Bedrijfsschool een prettige jubileumdag toe te wensen. Aan de nodige belangstelling zal het u zeker niet ontbreken.

A. F. Messnig.

De huldiging zal plaatsvinden op donderdag 6 augustus a.s. om 17.15 uur in de Kantine van de Kastenfabriek.

Hartelijk dank voor de reeds genoten medewerking, met de wens dat wij er nog lang op mogen rekenen.

Het is in een speciaal nummer als dit wel eens goed om uitdrukkelijk te verklaren dat wij erg dankbaar zijn voor de geboden hulp in de afgelopen 25 jaar bij het tot stand komen van het VDH-tje.

Die dank gaat uit naar de medewerkers van:

Loonzetterij Gebroeders Schrijver

Clichéfabriek Koningsveld & Zn. N.V.

Fotobedrijf Meijer

onze Huisdrukkerij

de Ponskaartenadministratie, die wekelijks voor de adresstrookjes zorgt en naar onze 5 oud-gedienden, die iedere donderdagmiddag ervoor zorgen dat de te verzenden VDH-tjes van een adresstrook worden voorzien.

Hartelijk

Dank

Leve de vakantie!

Nou, dag hoor . . . ik trek erop uit. 14 dagen vakantie . . . fijn! Geen schoentjes aan, geen jurkje, wel een hoedje op, dat vindt mamma zo leuk.

Heeft u ook vakantie en gaat u ook naar 't strand?

Misschien zien wij elkaar dan nog wel.

In ieder geval: veel plezier hoor!

